

OCHRANNÁ BARIÉROVÁ BÁZE HEIKE KÄSER

Díky překladu Barbary Šukové máme k dispozici český překlad článku "[Die Barrierschutz-Basis](#)"

[Heike Käser z webu Olionatura.de](#)

Autorkou textu je Heike Käser, je to také ona, kdo vystupuje v

první osobě jako vypravěčka

K nejcennějším kosmetickým ingrediencím patří lipidy regenerující ochrannou vrstvu kůže a zmírňující oxidativní stres způsobený vlivy životního prostředí, ultrafialovým zářením a oxidací lipidů: nativní rostlinné oleje, nezmýdelnitelné složky tuků jako fytosteroly a jejich estery, tokoferoly, fosfolipidy a ceramidy. Tyto lipidy částečně vykazují vysoký bod tání a mají tendenci znovu rekrystalizovat. Existuje však velmi jednoduchá metoda umožňující jejich použití v námi připravované přírodní kosmetice. V následujícím článku vám ukážu výrobu své ochranné bariérové báze, kterou jsem vyvinula v roce 2011. Jedná se o výtečnou ingredienci pro suchou, zralou a stařeckou pokožku a pro stavy poškozené funkce ochranné vrstvy.

Proč báze tak dobře funguje?

Předpokladem zdravé pokožky je neporušená ochranná vrstva: lamelárně uspořádaná dvojité membrána (*bilayer*) sestavená kromě jiného z ceramidů, cholesterolů a volných mastných kyselin. Do této struktury pleti vlastních lipidů jsou usazeny keratinocyty jako cihly v maltě. Její vodoodpudivý (hydrofobní) charakter se pak stará, aby látky z okolí nemohly příliš snadno vnikat do pokožky a aby se naopak z jejího povrchu příliš rychle neodpařovala pleti vlastní voda. Suché stavy pleti se často vyznačují nedostatkem vlastních lipidů. Může to být m.j. podmíněno věkem nebo nadměrným užíváním tenzidů odstraňujících z rohové vrstvy (*stratum corneum*) tuky, čímž tuto vrstvu činí propustnější. Ochranná bariérová báze nabízí fyziologické tuky s vysokým bodem tání podporující a opravující porušenou kožní bariéru.

Jak dobře tato báze působí, ukazuje názorně následující popis zkušenosti, který mi (spolu s mnoha dalšími) přišel e-mailem:

„Můj muž [...] má již léta opakovaně se vracející dyshidrotický ekzém na ruku, který se poslední dobou kvůli stresu stále zhoršoval. Jelikož kortizon pomáhal pouze podmíněně, dokázala jsem ho přesvědčit, aby zkusil doma připravenou kosmetiku. Mast namíchaná 1:1 z ochranné bariérové báze a

bambuckého másla nanášená dvakrát denně zredukovala puchýřky o 90 % a svědění o 100 %. Před samotným namazáním si na ruce nanáší hydrolát z cistu.

Tato kombinace je za poslední léta s odstupem ta nejúčinnější terapie.“

VÝCHOZÍ SUROVINY

Potřebujeme fytosteryl makadamiát (*INCI: Phytosteryl Macadamiate*, v originálu z roku 2011 se jednalo o Avocadin®, protože onoho času byl k dostání pouze tento produkt), gamma-oryzanol (*INCI: Oryzanol*, fytosteroly z rýžových otrub esterifikované kyselinou ferulovou), askorbylpalmitát (*INCI: Ascorbylpalmitate*, v tuku rozpustný derivát vitamínu C, konkrétně kyselina askorbová esterifikovaná kyselinou palmitovou), ceramidy (*INCI: Ceramide*, a to konkrétně ať už Ceramides NP, Ceramides III nebo Ceramides III B) a stabilní, nízkoviskózní esterový olej, jako jsou neutrální olej (MCT Oil, *INCI: Caprylic/Capric Triglycerides*) nebo Dermofeel® sensolv (*INCI: Isoamyl Laurate*). S fytosterylem makadamiátem se díky jeho nízkému bodu tání snadněji pracuje, proto jsem jím v roce 2016 nahradila Avocadin.

VÝROBA OCHRANNÉ BARIÉROVÉ BÁZE

Vezměte malou kádinku z laboratorního skla (25 - 50 ml) a odvažte si pro 20 g báze následující ingredience:

- 9,5 g neutrálního oleje
- 1,0 g gamma-oryzanolu
- 2,0 g askorbylpalmitátu
- 2,0 g ceramidů
- 5,5 g fytosteryl makadamiátu (alternativně můžete použít Avocadin®)

Postavte kádinku na plotýnku, vlijte do ní neutrální olej a za stálého míchání v něm do číra při přibližně 100°C (míchejte skleněnou tyčinkou, nebo ještě lépe horku odolným teploměrem) rozpustěte suroviny v tomto pořadí:

1. gamma-oryzanol
2. askorbylpalmitát
3. ceramidy
4. fytosteryl makadamiát (pokud použijete Avocadin®, zaměňte jeho pořadí s ceramidy)

Pro tento účel se zvlášť hodí teploměr na pečení s hodinami, ukazatelem teploty a kovovou sondou, protože tato současně poslouží k míchání. Sejměte kádinku ze zdroje tepla a nechte směs přibližně na 50-60 °C vychladnout; příležitostným promícháváním zajistíte rovnoměrné ochlazování. Směs následně přepněte do kelímku a popište jej. Bázi můžete skladovat při pokojové teplotě, nebo (optimálně) v lednici, její trvanlivost se pohybuje kolem 12 měsíců. Ochranná bariérová báze je pastózní hmota snadno odebíratelná špachtlí, jak je vidět na snímku.

ochranná bariérová báze. Foto © Heike Käser OLIONATURA®

POUŽITÍ A ÚČINEK

V recepturách se bariérová báze rozpouští společně s lipidní fází; pro znatelný obalující, regenerační účinek postačí již 2 % této směsi (z celkové hmotnosti produktu), dávkování ale můžete přirozeně zvýšit. Pokud chcete použít bázi neředěnou jako léčivý balzám, můžete přidat 2 g tokoferolu a podíl neutrálního oleje ponížít na 7,5 g. Jelikož je tokoferol jedinou složkou citlivou na teplotu, měl by být přidán až po zchladnutí směsi na 50°C. Báze je vhodná k použití v pečujících emulzích, vlasových kondicionérech, ve rtěnkách a balzámech na rty, stejně jako v léčivých přípravcích. Čistá báze je koncentrovaným léčivým balzámem na popraskanou, extrémně suchou kůži, lze ji nanášet lokálně. V tomto případě je také možné přidat 2 - 4 kapky éterického oleje, který (podle volby éo) účinek balzámu podpoří.

Koncept této báze je zaměřen jednak na zjednodušené zpracování (odpadá odvažování surovin s přesností na dvě desetinná místa, vyrovnávají se body tání jednotlivých složek) a jednak na kombinované použití antioxidačně působících lipidů, které kůži pomáhají vázat vodu a regenerovat její bariérovou vrstvu. Tento účinek pocítíte, nanese-li malé množství báze na hřbet ruky nebo na rty: kůže bude ihned znatelně jemnější a měkčí, začervenání ustoupí, popraskaná kůže se rychleji zhojí.